

країнах проведення оцінки розрізняють по суб'єкту оцінки (хто проводить оцінку: міністерство, агентство, комісія, залучені оцінювачі тощо), об'єкту оцінки (що оцінюється: національні, регіональні, місцеві законодавчі акти, нові або вже чинні норми регулювання), строкам проведення оцінки, ступеня обов'язковості оцінки для законодавчих актів, глибині оцінки. Водночас розробляють міжнародні стандарти оцінки впливу на конкуренцію, в яких пропонують уніфіковані методики для оцінки впливу державних політик на конкурентне середовище.

Список використаних джерел

1. Россоха В.В. Методологія та її роль в сучасних економічних дослідженнях / В. В. Россоха // АгроІнКом. – 2009. – № 1–4. – С. 50–55.
2. Пирожков С. І. Трудовой потенциал в демографическом измерении / С. І. Пирожков // Демографический и трудовой потенциал : избран. науч. труды : в 2-х т. – К. : Киев. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 934 с.
3. Словник іншомовних слів / [уклад. Л.О. Пустовіт та ін.]. – К. : Довіра, 2000. – 1018. – (Б-ка держ. службовця. Держ. мова і діловодство).
4. Новий тлумачний словник української мови : у 3-х т. / [уклад. В. В. Яременко, О. М. Сліпушко] ; наук. ред. Л. І. Андрієвський. – К. : Аконіт, 2000. – Т. 2. – 926 с.
5. Образцов П. И. Методы и методология психолого-педагогического исследования / П. И. Образцов – С.Пб. : Питер, 2004. – 268 с. – (Серия “Краткий курс”).
6. Ильин В.Ю. Методологические основы конкурентоспособности аграрных предприятий в условиях глобализации / В. Ю. Ильин, Е. В. Ильина // Феномен рыночного хозяйства: от истоков до наших дней : материалы II-ой междунар. науч.-практ. конф. ; под ред. Я.С. Ядгарова и др. – Краснодар, 2014. – С. 444-453.

Ільїна Олена
аспірант

Луганський національний аграрний університет
м. Харків, Україна

ЗОВНІШНЯ ПІДТРИМКА ПОЛІТИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

На сьогодні Україна розглядає співробітництво з Європейським банком реконструкції та розвитку як один із перспективних напрямків міжнародного фінансово-економічного співробітництва. Про це повідомив Міністр аграрної політики та продовольства України Олексій Павленко, виступаючи у Лондоні на бізнес-форумі «Інвестиції в сільське господарство та продовольство України» [1].

ЄБРР - найбільший інвестор сільськогосподарського сектору регіону країн Центральної та східної Європи, а також найбільший фінансовий інвестор в економіку України. Залучення ЄБРР у сектор сільського господарства охоплює

весь виробничий ланцюг, починаючи з вирощування й обробки і закінчуючи розповсюдженням продовольчих товарів, їх упакуванням та роздрібним продажем [2].

Банк відіграє важливу роль у розвитку сектору шляхом підтримки місцевих та іноземних корпоративних клієнтів, а також малих і середніх підприємств. Сума інвестування ЄБРР проектів приватного сектору варіюється від 5 до 250 млн. євро, та у середньому становить 25 мільйонів [3].

За підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку налагоджено постійний діалог між владою та бізнесом на ринку зерна та молока шляхом створення Робочої групи з функціонування ринку зерна та Робочої групи з вирішення питань функціонування молочного сектору.

Україна готова до співробітництва із провідними світовими виробниками, іншими гравцями продовольчого ринку. Спільними зусиллями планується досягнення глобальної мети щодо світової продовольчої безпеки. Аграрні підприємства налаштовані на активну взаємовигідну співпрацю, маючи реальні обсяги виробництва продовольства в інтересах світового суспільства. Збільшення аграрного експорту, вважається один із головних пріоритетів національної політики України.

Позитивний досвід співпраці із закордонними фінансовими інститутами і високі міжнародні рейтинги дозволяють вітчизняним банкам активно брати участь у таких програмах.

Лідерами за обсягами кредитування сільськогосподарських підприємств протягом останніх років є ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», «Креді Агріколь Банк», «VAB Банк», КБ «ПриватБанк», «Укрексімбанк», ПУМБ. Найбільші обсяги кредитів було надано підприємствам Черкаської, Київської, Хмельницької, Дніпропетровської, Вінницької, Харківської областей [4].

Найбільш привабливими, на наш погляд, є галузі агропромислового комплексу, пов'язані з вирощуванням і переробкою рослинницької продукції. Це пояснюється більш швидким оборотом капіталу і можливістю позичальників погашати кредити протягом 8–10 місяців із моменту їх видачі.

Окрім того, у сучасних умовах сталого розвитку економіки України таке кредитування є шляхом виходу з критичної ситуації, яка склалася на підприємстві, коли фінансових ресурсів вистачає лише на покриття виробничих витрат, а ресурсів на оновлення необоротних активів не вистачає. У результаті фінансування контрактів на придбання сільськогосподарської техніки за рахунок кредитних ресурсів іноземних банків агроформування оптимізує власні оборотні кошти, які в подальшому можуть бути направлені на розвиток та розширення виробництва, подальше оновлення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу фінансових ресурсів агроформування.

Отже, незважаючи на очевидний прогрес в розвитку банківського кредитування суб'єктів аграрного ринку за останні роки, обсяги кредитування є ще далекими від потреб сектора, а кредитні механізми не є досконалими, оскільки кількісні та якісні параметри не відповідають викликам та запитам сьогодення, не враховують повною мірою об'єктивних економічних інтересів суб'єктів аграрного

ринку через незначні обсяги, короткостроковість та високу вартість кредитних коштів.

При цьому реальний попит сільськогосподарських підприємств на банківські кредити обмежений кредитоспроможністю позичальників, а також наявністю у позичальників реальної ліквідної застави, рівень якої повинен щонайменше втричі перевищувати суму позики, а сільськогосподарським підприємствам бракує ліквідного забезпечення кредитів.

Підвищення ефективності кредитування в економічному розвитку сільського господарства потребує комплексного підходу, який має ґрунтуватися на державній підтримці системних заходів, спрямованих на:

- поліпшення фінансового стану сільськогосподарських товаровиробників і підвищення на цій основі їх кредитоспроможності через дієвий ціновий механізм підтримки рівня доходів виробників сільськогосподарської продукції;

- стимулювання зміцнення й укрупнення банківської системи нарощування капіталу та ресурсної бази;

- створення необхідної інфраструктури (аграрного ринку, фонду кредитної підтримки, систем реального страхового захисту виробників сільськогосподарської продукції та іпотечного кредитування під заставу землі, врожаю);

- податкове стимулювання довгострокового інвестиційного кредитування аграрного сектору.

Аграрні підприємства потребують значних коштів для модернізації виробництва і підвищення конкурентоспроможності. В Україні діє малоефективна система фінансово-кредитної підтримки сільськогосподарського товаровиробника, оскільки кредитне забезпечення аграрних підприємств суттєво залежить від суми коштів державного бюджету, спрямованих на програму здешевлення позик для аграріїв. Чинний механізм здешевлення кредитів із державного бюджету є малодоступним для сільськогосподарських підприємств, оскільки не всі сільськогосподарські підприємства мають задовільний фінансовий стан і повністю відповідають вимогам і бажанням банкірів.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua>.
2. Доступ до донорських та інвестиційних ресурсів в галузі регіонального розвитку 2015 [Електронний ресурс] : офіційний сайт. – Режим доступу : <http://www.EuroAid/132810/C/SER/UA>.
3. Сльозко О.О. Оцінка ефективності інвестиційних проектів МБПП та ЄБПП в Україні / О.О. Сльозко // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - Випуск 7. 2015. - С. 66-71.
4. Аранчій В.І. Кредит у системі фінансового забезпечення інвестиційного розвитку аграрних підприємств / В.І. Аранчій, О.П. Зоря, І.І. Петренко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2011. – №4. – С. 120–124.

